

‘Het Nieuwe Denken’

organiseren door verbinden

jaap.peters@delimes.nl

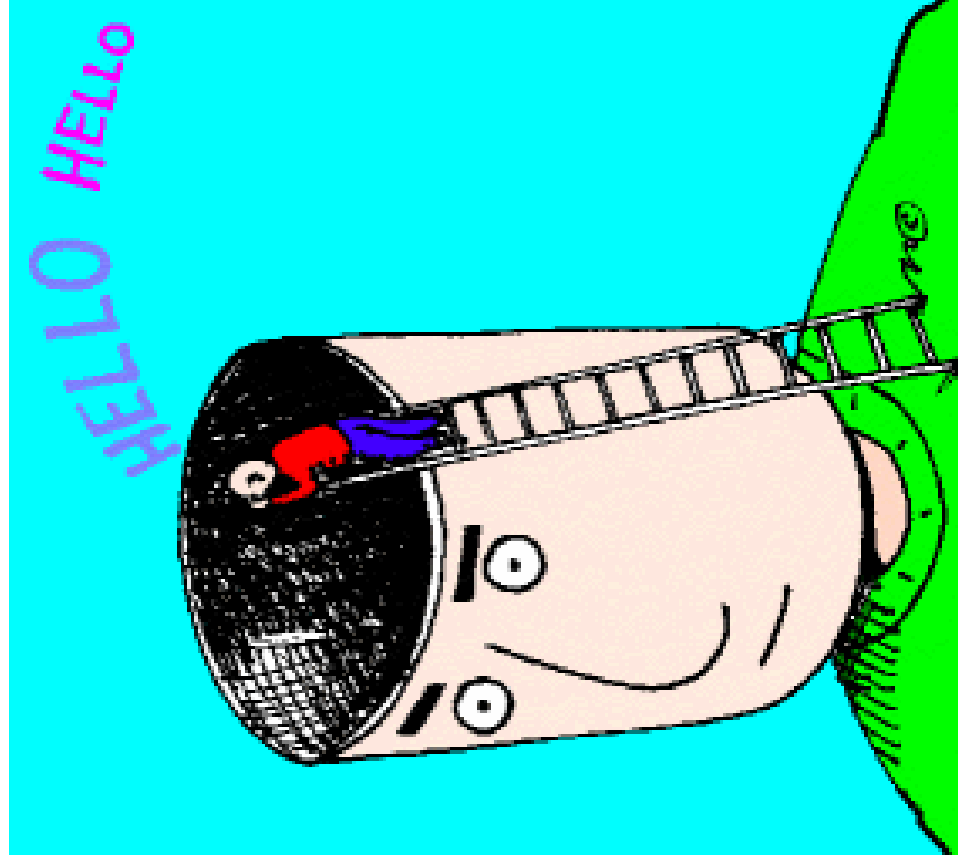
(voorzitter www.chaosforum.com)

Als een rommelig bureau iets zegt ...

... over een rommelige geest

Wat zegt dan een leeg bureau?

Chaos of Orde?

Over
tafel dekken

Over eten

Over chaos

Over
smaak

Over
boodschappen
doen

Over
organiseren

Over dagelijks
werk

Over
veranderen

Over
patronen

Over
strategie

Chaos?

Meten is weten?

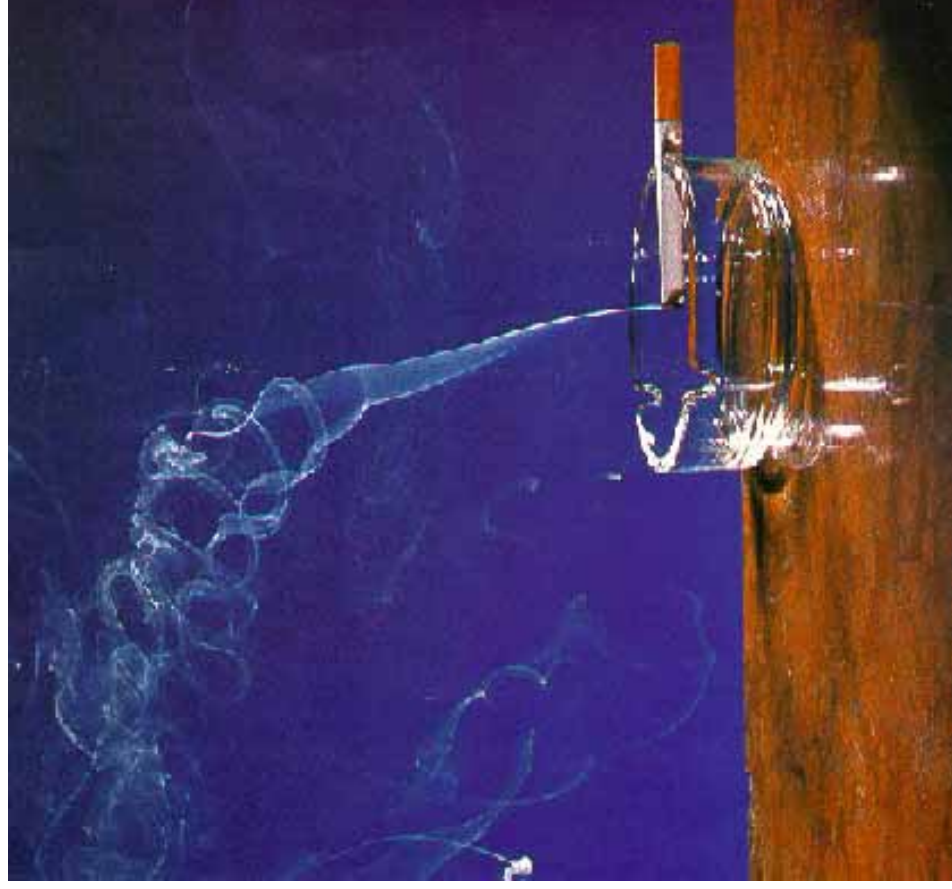
Chaos & Orde

Chaos &
Orde =
Chaordisch

Patronen en onvoorspelbaarheid

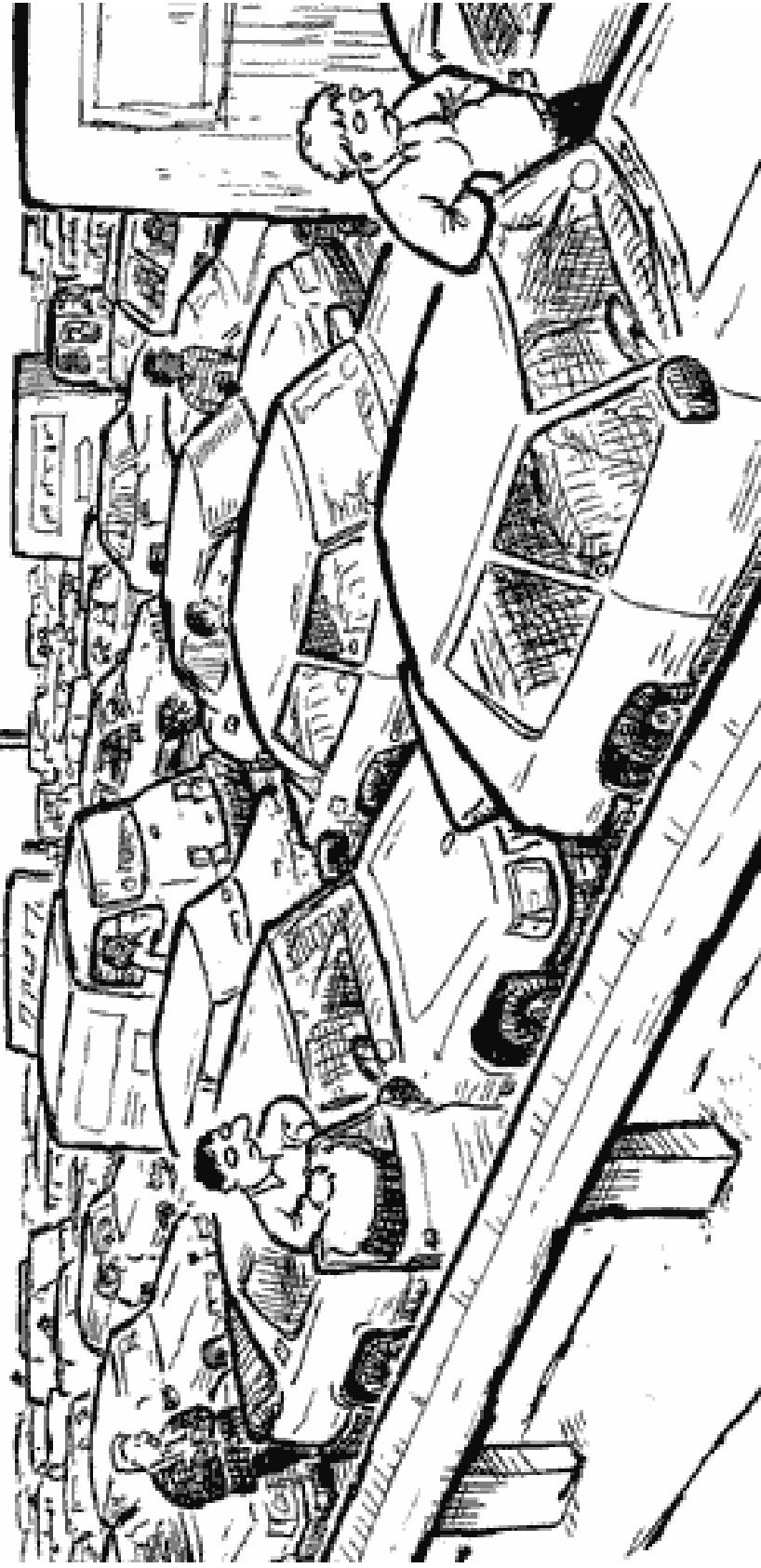
Traffic Jam

Vooruitgang?

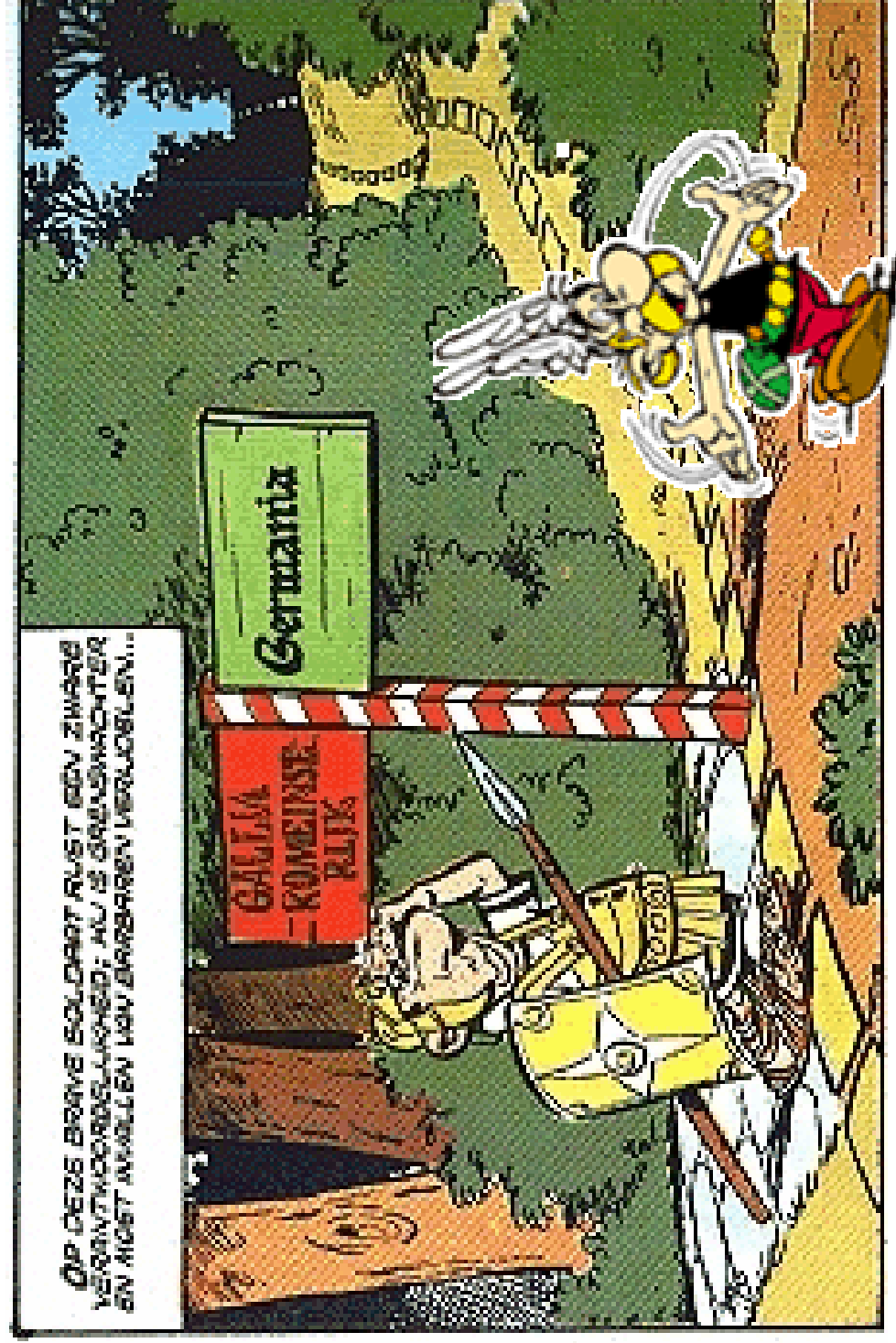
Choir Madden

PROGRESS

Noodzaak van ont-Schotten?

De Limes en de Romeinen

Schotten?

Schotten vandaag de dag

Organiseren van orde (schotten)

De Muur (1989): Ontschotten

Gras groeit vanzelf,

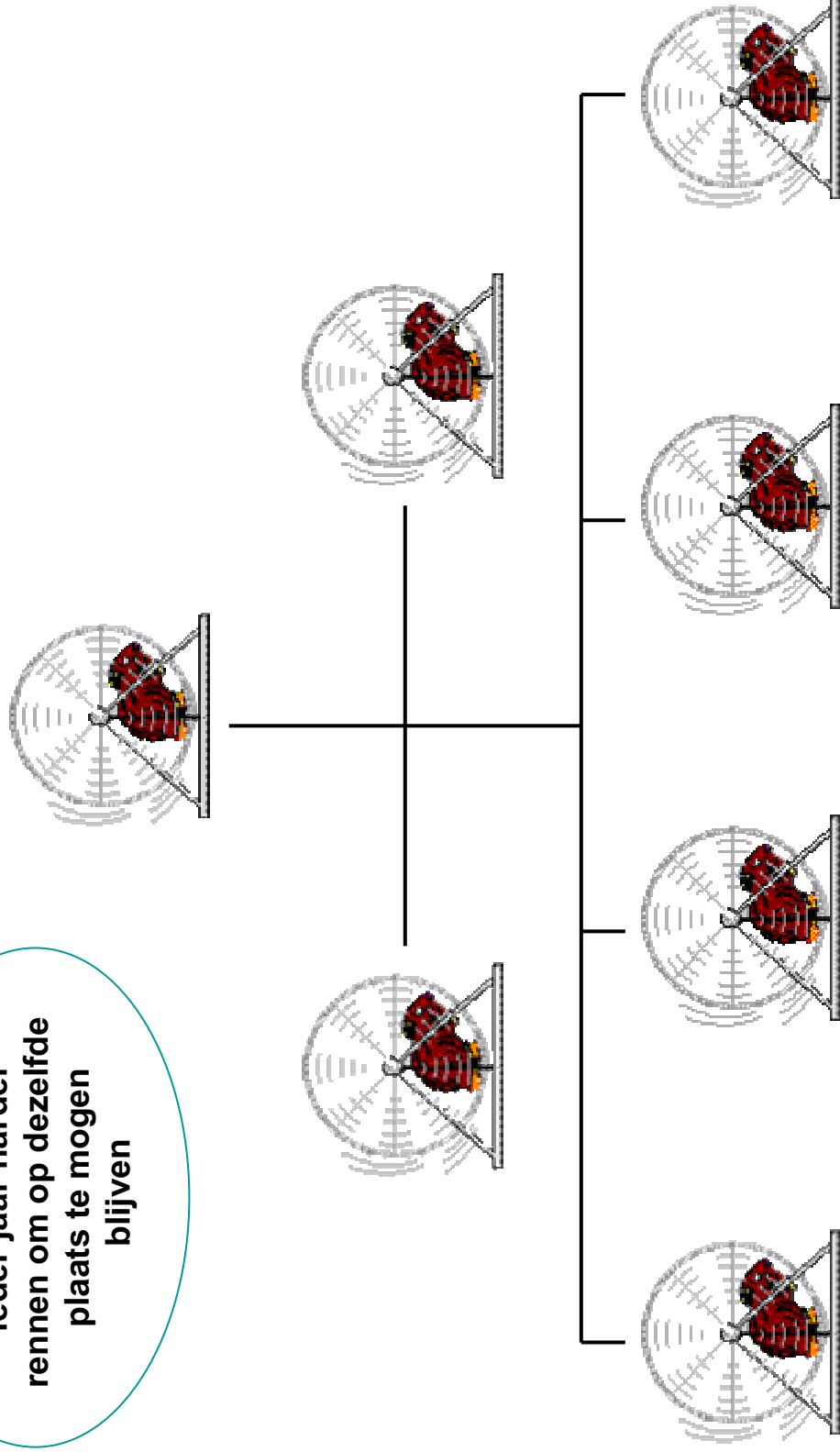
De organisatie rond het
gras zit de groei en de
passie in de weg!

Intensieve Menshouderij

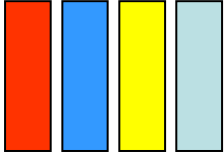
ratrace voor hamsters

Je moet hier
ieder jaar harder
rennen om op dezelfde
plaats te mogen
blijven

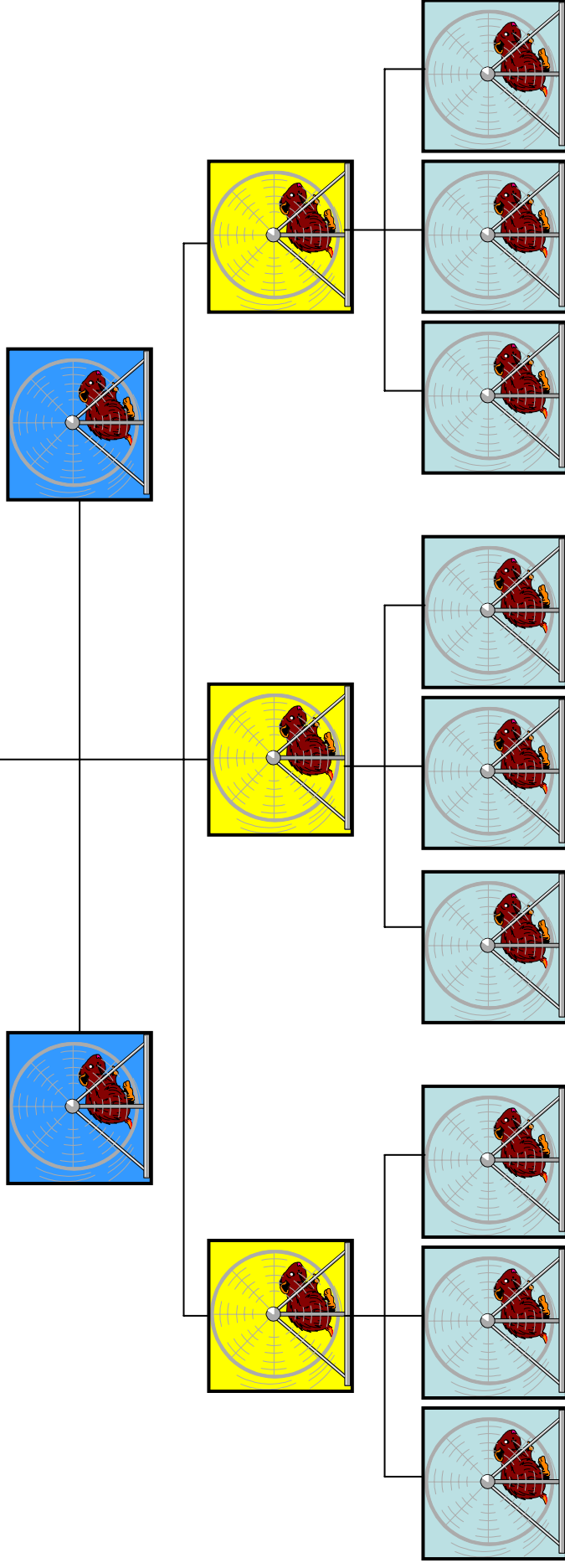
De hamsters nader bekeken

(er zijn vier soorten ren-je-rot hamsters)

- = de beslis-hamster
- = de denk-hamster
- = de praat-hamster
- = de werk-hamster

Grenzen creëren
is problemen
creëren

“Dividing an elephant does not produce two small elephants”

Principes van organiseren

arbeidsdeling = compartimentering

denken

beslissen

praten

doen

Specialisatie 1
(asperge 1)

Specialisatie 2
(asperge 2)

Specialisatie 3
(asperge 3)

Wie orde zaait zal Chaos oogsten

ties en...
ging laag te bepro-
ning laag te bepro-
stelde vanochtend dat de vertrek-
raar "niet onder alle omstandighe-
den meer de spil van het zorgstel-
sel behoort te zijn". Dat kwam haar
op een verbaasde reactie te staan
(PvdA): "De doorsnee burger weet

Twintig hulpverleners om tafel voor één gezin

De hulp aan probleem-
gezinnen moet beter
gecoördineerd worden. En
soms is een gezinscoach
nodig. Dat is de les uit een
Limburgs experiment.

Door onze redacteur
SHEILA KAMERMAN

SEPT. 27 Staatssecretaris
Ross (Welzijn, CDA) kwam met het
idee van een gezinscoach na een
brand in Roermond in 2002 waar
bij zes kinderen omkwamen. Het
vuur was aangestoken door de in-
spectie Jeugdzorg bleek dat er veel
hulpverleners bij het gezin betrok-
ken waren maar dat die niet of nau-
welijks samenwerkten en informa-
tie uitwisselden.

Gisteren kreeg staatssecretaris
Ross in Ede de resultaten van een
pilotproject in Limburg waar twee
jaar lang werd geëxperimenteerd
met de gezinscoach. Honderd
'multiprobleemgezinnen' met
minderjarige kinderen, veertig ge-
angemeld voor de pilot, veertig ge-
zinnen waren problematisch ge-
noeg om niet te doen. Uiteindelijk
werd er in twintig gezinnen een
gezinscoach aangesteld.

De Limburgse aanpak is simpel.
Het begint met een rondtafel-
gesprek met het gezin en alle be-

trokken hulpverleners. Het aantal
hulpverleners lag meestal tussen
de tien en de twintig. Sonja Trois-
fontaine, die als beleidsadviseur
van de provincie Limburg het pro-
ject begeleidde, legt uit hoe dat
kan: "Stel: vader krijgt hulp voor
zijn alcoholverslaving, moeder
voor haar psychiatrische proble-
men, een van de kinderen heeft ge-
sprakken bij het riasg vanwege
ADHD en een ander kind bij bu-
reau Jeugdzorg. Alle vijf kinderen
zitten op verschillende speciale
scholen. Het gezin krijgt intensie-
ve thuiszorg en hulp bij schuld-
samering. De ouders hebben con-
tact met de sociale dienst en het
Centrum voor Werk en Inkomens.
En dan ben ik vast nog een paar
hulpverleners vergeten."

Tijdens het rondtafelgesprek
maken de hulpverleners kennis
met elkaar en stellen in overleg
met het gezin een plan op. Dat plan
voeren ze vervolgens als één team
uit. Maatschappelijk werker Peter
Boeiens van het aanmeldpunt ge-
zinscoaching Sittard-Geeleën viel
op dat hulpverleners vooral vanuit
hun eigen specialisatie naar een ge-
zin kijken en weinig oog hadden
voor andere problemen. Daardoor
kreeg een gezin soms niet de hulp
die het nodig had, maar was er ook
overlap. Boeiens: "Doordat feder-
aal rond de tafel zit, is het makke-
lijk afspraken te maken over wie
wat doet. Hulpverleners kunnen

zich niet achter regelgeving en forma-
liteten verschuilen." Een van de
hulpverleners coördineert vervol-
gens de hulp.

Bij twintig van de veertig gezin-
nen was coördinatie van de zorg
voldoende. Bij de overige twintig
bleek een gezinscoach nuttig.
Troisfontaine: "Het gaat om ou-
ders die geen grip hebben op hun
leven en de opvoeding. Zij hebben
iemand nodig die hen helpt". De
gezinscoach kan iedereen zijn: de
gezinsvoogd van bureau Jeugd-
zorg, een andere hulpverlener,
maar ook een oma, een broer of een
buurvrouw. Troisfontaine: "Het
gezin beslist. Ze moeten de coach
volkomen vertrouwen."

De gezinscoach is aanspreek-
punt voor de hulpverleners en
helpt het gezin bij alle problemen.
In sommige gezinnen kan de coach
de ouders leren problemen op te
lossen, zodat ze na een tijdje zelf
verder kunnen. In andere gevallen,
bijvoorbeeld bij verstandelijk ge-
handicapte ouders, zal de coach al-
tijd nodig zijn. In het Limburgse
experiment noemen ze dat "stut
en steun". De Limburgse gezinnen
bleken tevreden over de gezins-
coach.

Staatssecretaris Ross was dat gis-
teren ook. Ross hoopt, zei ze, dat
de ervaring in Limburg met het af-
stemmen van de zorg en het inzet-
ten van een gezinscoach als het niet
anders kan, navolging zal krijgen.

ben bijgedragen aan
herstel van het vertrouwen
Het geheim van de raak
behelst volgens Corstens
het vertrouwen bijhouden
terre onenigheid in de bes
ming. "Maar staat dat ge
werkelijk aan in de weg d
zaak als de onderhavige e
ting van de meerderheid
nadere ondersteuning
naar buiten wordt gebro
Volgens Corstens blij
evaluaties van het ope
nisterie dat er door de
fouten" zijn gemaakt.
Volgens Corstens voor d
te verhoortrechteliken
professionele opstella
tegenwoordigers van
baar ministerie".

Overigens gaat de
een parket aanwijken
gifte in behandeling s
de officier van justitie
caat-generaal die de
handeld hebben. De
veroordeelde Coes B.
deze maand aangift
gen deze OM-mod
gens het opzettelij
den van bewijsmat
de aangifte is gedaan
Haag. heeft h
Den Haag, heeft h
procureurs-genera
Raad verzocht om
ket voor verdere be
de aangifte aan te
trokken advocaat-
bonden aan het
Haag.

Volgens B.'s adv
hebben de officie
de advocaat-gene
procesinformatie
den. Dat blijkt v
de evaluaties, m
Donner vrijgege
slagen van het
dat de schiedan
dertijd onderzo

NRC
27 sept
2005

DeLimes
sawijəd

Scholen, politie, huisartsen, meldpunten: iedereen wist van het Maasmeisje Nieuw Rijnland 2007 **Overall zorg, maar niemand miste haar**

Achtergrond

- ▶ De instanties werkten correct, maar langs elkaar heen.
- ▶ Niemand voelde zich verantwoordelijk voor Gessica.
- Van onze verslaggever Sara Berteljon**

Het Maasmeisje werd in juli 2006 in stukken in de Maas gevonden. Hoewel ze toen al vier maanden dood was, had niemand haar gemist. Pas toen er in oktober op televisie een geboeteerde reconstructie van haar hoofd werd getoond, werd duidelijk dat het om Gessica ging. Haar vader werd opgepakt, en zit vast op verdenking van moord.

Reconstructie van 'Maasmeisje' Gessica

ROTTERDAM De afzonderlijke instanties deden hun werk volgens het boekje, zegt de Rotterdamse jeugdwerhouder Leonard Geluk. Toch ging er veel mis in de zaak van het zogeheten Maasmeisje: jeugdzorg, scholen en huisartsen werkten volledig langs elkaar heen. Geen van de instanties wist precies wat de problemen waren in het gezin van de 12-jarige Gessica uit Rotterdam.

Dat is de belangrijkste conclusie van een rapport door vier betrokken inspecties, dat woensdag werd gepresenteerd. Volgens Geluk ligt het aan de taalheid van het systeem. 'Kinderen worden de dupe van de manier waarop we in Nederland de jeugdzorg hebben georganiseerd.'

Al in 1999 werd geconstateerd dat Gessica problemen had. Pas in 2002 werd ze behandeld, nadat de vader de huisarts inschakelde. Drie jaar later werd Gessica door de Kinderbescherming tijdelijk uit huis geplaatst. Haar vader en stiefmoeder hadden maanden slaande ruimsoms alleen. In juni 2006 meldde de vader Gessica ziek op school. Vanaf dat moment is ze vermist.

De vader van Gessica had haar toen al bij een andere school ingeschreven. Tussen de scholen vond geen overleg plaats. De nieuwe school trok niet aan de bel toen het meisje na de zomer niet kwam opdagen. Volgens hoofdinspecteur Joke de Vries kunnen kinderen bij het in- en uitschrijven op scholen makkelijk zoek raken, omdat op de procedure geen toezicht is.

Dat geen van de instellingen goed zicht had op de problemen, wijft het rapport aan onduidelijke

wetgeving. Zowel de jeugdgezondheidszorg, de Bureaus Jeugdzorg als de gemeente moeten volgens de wet zorgen voor onderlinge afstemming. Door die versnippering voelt niemand zich echt verantwoordelijk.

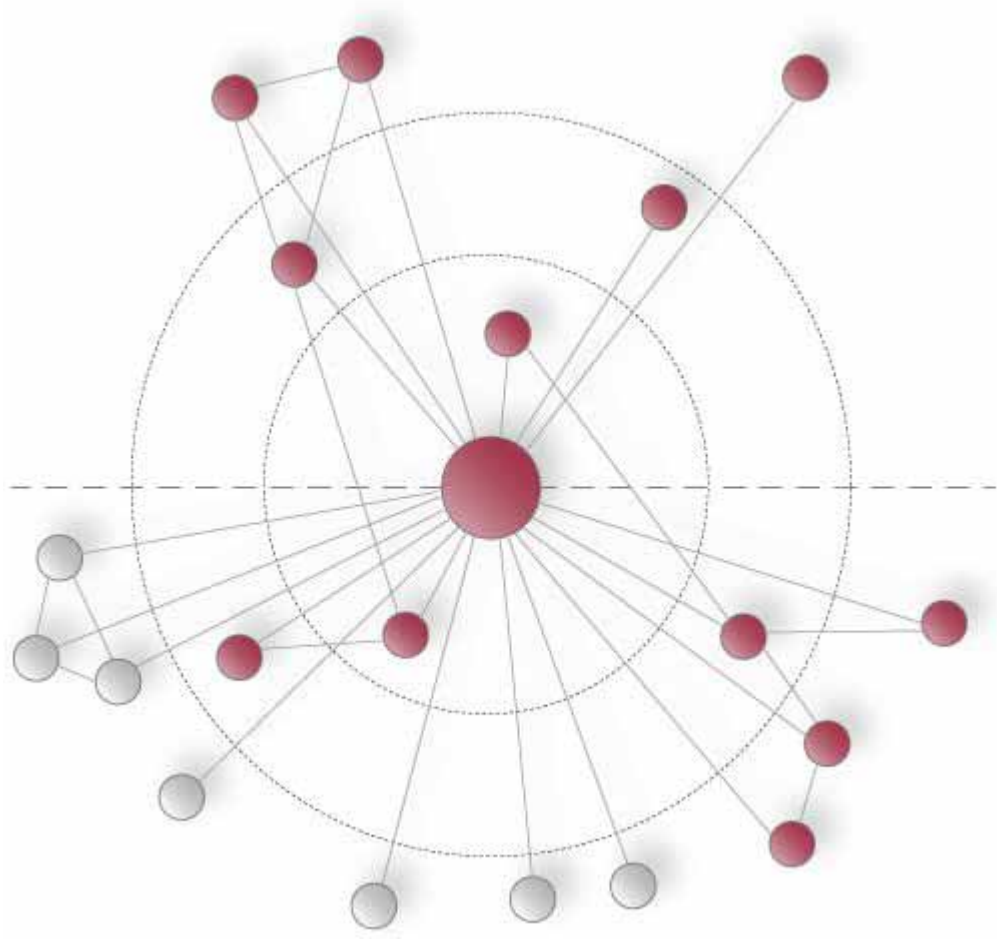
De inspecties willen dat minister Rouvoet (Jeugd en Gezin) snel duidelijk maakt wie er moet zorgen dat jeugdzorg, scholen en huisartsen niet langs elkaar heen werken. Waarschijnlijk worden dat de Centra voor Jeugd en Gezin, die binnen een paar jaar moeten verruimen. Tot die tijd moet er een tussenoplossing komen. Daarover wil de minister snel met gemeenten en provincies om de tafel.

Alleen al in Rotterdam zijn zesduizend kinderen bij minstens drie hulpinstellingen bekend, zegt Geluk. Hij wil daarom dat per deelgemeente één persoon toeziet op de coördinatie. Ook moet het mogelijk zijn om eerder in te grijpen als een kind in de problemen dreigt te raken. Geluk: 'Het is al vaak gezegd, maar het belang van het kind moet nu écht centraal komen te staan. Daarvoor is een cultuuromslag nodig.'

Diversiteit?

Netwerk (bovenaanzicht)

Wat gebeurt er in netwerken?

- Buiten komt binnen
- Diversiteit krijgt een kans
- Subsystemen nemen zelfstandig besluiten
- De levensvatbaarheid neemt toe
- Innovatie is meer regel dan uitzondering
- Verbindingen ontstaan door relaties tussen mensen (niet op functies)
- Veel zaken gebeuren als vanzelf (zelforganisatie)
- De geest is er eerder dan de materie
- Regels zijn tijdelijk werkbare overeenkomsten
- Leiderschap op basis van gezag (niet op macht)
- Er ontstaat een collectie aan kleine verhaaltjes die er toe doen
- Verhalen ordenen de Chaos!!!!

Netwerkdefinities

- Netwerkorganiseren: Nieuwe wijze van organiseren, waarbij de organisatie vanuit zelfordening steeds opnieuw tot *vertrekpunt* en vorm komt;
- Netwerkorganisatie: Organisatie die zich blijft identificeren met haar veranderende wereld, meebeweegt en netwerkorganiseert (i.p.v. ‘*Bij welke re-organisatie werk jij?*’).
- *Uit ‘Inleiding in Chaosdenken’: Van Eijnatten, Poorthuis, Peters (ISBN 90-232-3859-1)*

Kwartaalmagazine verkrijgbaar vanaf 27 juni 2007

SLOW MANAGEMENT

Stilstaan bij organiseren

Abonneren? Zie:
www.slowmanagement.nl